

VII TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine 3Mo19 ,1-2.17-18)

Lugemine kolmandast Moosese raamatust:

Issand rääkis Moosese ja ütles: “Kõnele kogu Iisraeli rahvale ja ütle neile: olge pühad, sest mina, Issand, Teie Jumal, olen püha. Ära vihka oma venda oma südames. Noomi oma ligimest julgesti, et sina ei peaks tema pärast pattu kandma. Ära maksa kätte oma hõimukaaslasele ja ära pea viha oma rahva laste peale, vaid armasta oma ligimest nii nagu iseennast. Mina olen Issand.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps103 ,1-2. 3-4. 8.10. 12-13.)

R: Issand on armuline ja halastaja.

Kiida, mu hing, Issandat
ja kõik, mis minu sees on, tema püha nime.
Kiida, mu hing, Issandat,
ja ära unusta kõiki tema heategusid.

R:

Tema annab sulle andeks kogu su ülekohtu,
teeb sind terveks kõikidest haigustest.
Ta päästab sinu elu hukatusest,
kroonib sind helduse ja halastusega.

R:

Issand on halastaja ja armuline,
kannatlik ja rikas heldusest.
Tema ei tee meile meie pattude järgi
ega tasu meile kätte meie ülekohut mööda.

R:

Nii kaugel kui koit on loojangust,
nii kaugele viib ta meist meie patud.
Otsekui isa halastab oma laste peale,
nõnda halastab Issand kõikide peale, kes teda kardavad.

R:

(Teine lugemine 1Ko3 ,16-23)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Vennad, kas te ei tea, et teie olete Jumala tempel ja et Jumala Vaim elab teie sees. Kui keegi laseb Jumala templil hukka minna, siis saadab Jumal hukka ka tema, sest Jumala tempel on püha ja teiegi olete Jumala tempel. Ärgu keegi teie seast ennast petku! Kes tundub endale tark selle maailma mõõdupuu järgi – see mingi esmalt hulluks, et ta võiks targaks saada. Sest selle maailma tarkus on Jumala jaoks hullus, nii nagu on kirjutatud: “Tema tabab tarku nende oma kavalusega”. Ja teises paigas: “Issand tunneb ära tarkade mõtted, et need on tühised”.

Sellepärast: ärgu keegi kiidelgu inimeste üle. Kõik on ju teie päralt – nii Paulus kui Apollos, nii Keefas kui kogu maailm, nii elu kui surm, nii olevik kui tulevik – kõik on teie päralt. Aga teie ise kuulute Kristusele ja Kristus kuulub Jumalale.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 14,23)

Halleluuja. Kes armastab mind, elab minu Sõna järgi.

Minu Isa armastab teda ja tema juurde me tuleme. Halleluuja.

(Evangeelium Mt5 ,38-48)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus ütles oma jüngritele: “Te olete kuulnud, et on öeldud: silm silma, hammas hamba vastu. Aga mina ütlen teile: ärge pange vastu inimesele, kes teile kurja teeb, vaid kui keegi lööb sind paremale põsele, pööra talle ka vasak, ja sellele, kes tahab sinuga kohut käia ja võtta sinult särki, sellele jäta ka kuub. Ning kui keegi sunnib sind käima endaga koos ühe miili, sellega käi kaks. Anna sellele, kes sinult palub, ja ära pööra selga sellele, kes tahab sinult laenata.

Te olete kuulnud, et on öeldud: armasta oma ligimest ja vihka oma vaenlast. Aga mina ütlen teile: armastage oma vaenlasi ja palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad, et te saaksite oma Isa lasteks, kes on taevas. Sest tema laseb päikese tõusta nii heade kui kurjade üle ning vihmal sadada nii õigete kui ülekohtuste peale. Kui te armastate ainult neid, kes teid armastavad, mis tasu te selle eest ootate? Eks tõlneridki tee sedasama. Ja kui te tervitate üksnes oma vendi, mida erilist peaks selles olema? Kas paganadki ei tee niisamuti? Olge siis täiuslikud, nii nagu teie taevane Isa on täiuslik.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, on olemas niisugune küünilisevõitu ütlemine, et kui sa vajad sõpra, võta omale koer. Samas ei mõista paljud sõprusevajaduse pärast koera soetanud inimesed sugugi, missugusesse olukorda nad oma neljajalgse kaaslast panevad. Koer on oma sügavamalt olemuselt hunt, karjaloom, kes mõistab ka inimeste perekonda lihtsalt kahejalgsete huntide karjana, kus temal on oma koht ja tähtsusjärjekord. Kui aga inimesed on tema suhtes liiga järeleandlikud, justkui oodates, et loom nende probleemid lahendab, siis tunneb koer instinktiivset kohustust ise karja juhtimine enda peale võtta – see aga, nagu oodata, ei lõpe hästi.

Niisamuti on kindlaks tehtud, et väikelaps, keda ei keelata, tunneb end justkui pilvelõhkuja katusel: toas, millel puuduvad seinad... Ainult järeleandlikkusest põhinev kasvatus lõpeb tavaliselt katastroofiga nii kasvatatava kui tema ümbruskonna jaoks. Sest vanemate mõistlikud keelud peavad ju last hoiatama kõikvõimalike ohtude eest. Muuhulgas peab laps nende keeldude kaudu õppima ka hindama füüsikaseaduste mõjusid ohutust kaugusest, et mitte aknast välja kukkuda, kaminast põletushaavu saada või teismeeas oma füüsilisi võimeid üle hinnates ajutraumaga lõppevaid trikke teha, nagu neid nn. "naljaviideotest" lõpmatult näha võib.

Võibolla on ka meil põhjust kahetseda, et oleme liigse järeleandlikkusega loomadele või lastele kahju teinud.

Me loeme patutunnistuse...

Jutus

Jeesus on öelnud: olge siis täiuslikud, nii nagu teie taevane Isa on täiuslik... – Kuidas, palun? – Olge siis täiuslikud, nii nagu teie taevane Isa on täiuslik. – Kuidas peaks see võimalik olema? Et alguses olin mina ja mina olin Jumala juures ja mina olin Jumal? Ja nüüd tuleb mul varsti uus taevast ja uus maa luua, või kuidas?

Järjekordselt seisame me silmitsi Jeesuse sõnadega, milles väljendatud mõtet on väga raske omaks võtta, veelgi raskem täita püüda. Ei jää ka minul muud üle kui hakata teile heietama, et tema sõnu ei saa ikka täpselt nii mõista, nagu nad kirjas seisavad, vaid neid saab mitmeti tõlkida ja tõlgendada. Paraku tuleb ka õppinud teoloogidel, kes püüavad järgida Jeesuse eeskujul, palju paremini välja rahavahetajate ja tuvimüüjate laudade kummulikeeramine kui haigete tervistamine või surnute ülesäratamine.

Mida kätkeb endas nii radikaalselt kõlav üleskutse tänasest evangeeliumist: olge siis täiuslikud, nii nagu teie taevane Isa on täiuslik? Esiteks tuleks pöörata tähelepanu asjaolule, et inimene ei ole masin. Masinaga on teisiti, masin ei pea oma ülesandest aru saama, ta ei tunne hingepiina ega kiusatusevalu, ning omamoodi on iga masina olemusse juba projekteeritud täiuslikkus, mida piiritlevad tema tehnoloogia, ülesanne ja materjal. Kuid inimene on palju keerulisem kui mistahes masin, ta peab olema võimeline ettetulevad takistused ise kõrvaldama. Kui masin hakkab võimatut ülesannet täites tööle valel režiimil, jääb seisma või läheb katki, siis inimene peaks suutma ülesande võimatusest aru saades paanikat vältida ning ning kohaneda kiiresti võimalikkuse piiridega.

Nii ei tasu meilgi Jeesuse seatud võimatust nõudmisest segadusse sattuda, vaid tuleb otsida välja Matteuse evangeeliumi kreeka keelne originaal. Seejärel uurida sõnaraamatutest, mida tähendab vanakreeka sõna "τέλειος", mis on praktiliselt kõikides piiblitõlgetes tõlgitud "täiuslikkuseks". Tõepoolest, kui see sõna seisaks päris üksinda, tähendaks see "eesmärgile jõudmist, täiuslikkust, terviklikkust või lõpetatust". Kuid kui seda kasutatakse seoses tegudega, siis tähendaks "τέλειος" "edukust". Kui aga see sõna seostub inimesega, siis mõeldakse selle all "küpsust, täiskasvanuks olemist". Kuidas siis nüüd öelda? Olge küpsed, nagu Jumal on küps? Kuidas saab Jumal, kes on igavene, olla küps või täiskasvanud? Pigem on tema ikka täiuslik, ning inimese küpsuse juurde kuulub tähtis äratundmine, et nii täiuslikuks kui Jumal meist keegi kunagi ei saa.

Armsad õed ja vennad, kui me usume, et piibel on Jumala ilmutus, siis ilma teoloogideta, kes pühakirja seletavad, me vist ikka päriselt toime ei tule. Kõiki üksikasju pole võimalik tõlkesse sisse kirjutada, ilma et tõlkest saaks kommendaaride kogu, milles jääb lõpuks selgusetuks, kust tõlge lõpeb ja kommentaar algab.

Täiuslikkuse ja küpsuse rõhutamine on aga raskete ülesannete lahendamise võtmeks, sest elus tuleb ette olukordi, milles käitumisviiside valik sõltub küpsusest asjaolusid õigesti hinnata. Kui keegi ründab meid sõnadega, siis tasub enne enesekaitsele asumist veenduda, kas ta teeb seda otsesest pahatahtlikkusest, või ei leia ta lihtsalt õigeid sõnu, elab oma frustratsiooni meie peal välja, üritab oma hirmu, nõutust või oskamatuset kõva hääle ja ähvardustega korvata. Paljudel inimestel hakkab häbi, kui nad saavad aru, et on üritanud lahtisest uksest sisse murda, asunud enesekaitse eesmärgil rünnakule kujuteldava vaenlase vastu, keda reaalsuses ei olnudki olemas.

"Kui te armastate ainult neid, kes teid armastavad, mis tasu te selle eest ootate?", ütleb Jeesus. See tähendab: meie küpsus ja täiuslikkus on pandud sõltuma ümbritsevatest inimestest, kes meid nii heade kui halbade mõjutuste läbi õpetavad, ning kellele me ise peame kasvama olema õpetajaks, abiks ja heaks eeskujuks. Aamen.

